

รายวิชา ศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑

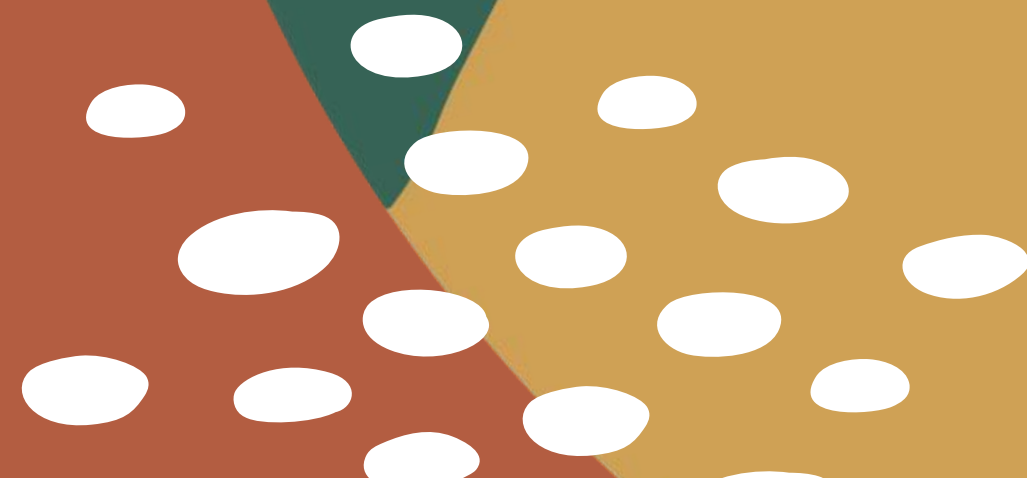
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง องค์ประกอบศิลป์รอบตัวเรา

ผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง

องค์ประกอบศิลปะรอบตัวเรา

สังเกตความงามในธรรมชาติ

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับองค์ประกอบในธรรมชาติต่อไปนี้

สัดส่วนทองคำ (Golden Ratio) ในธรรมชาติ

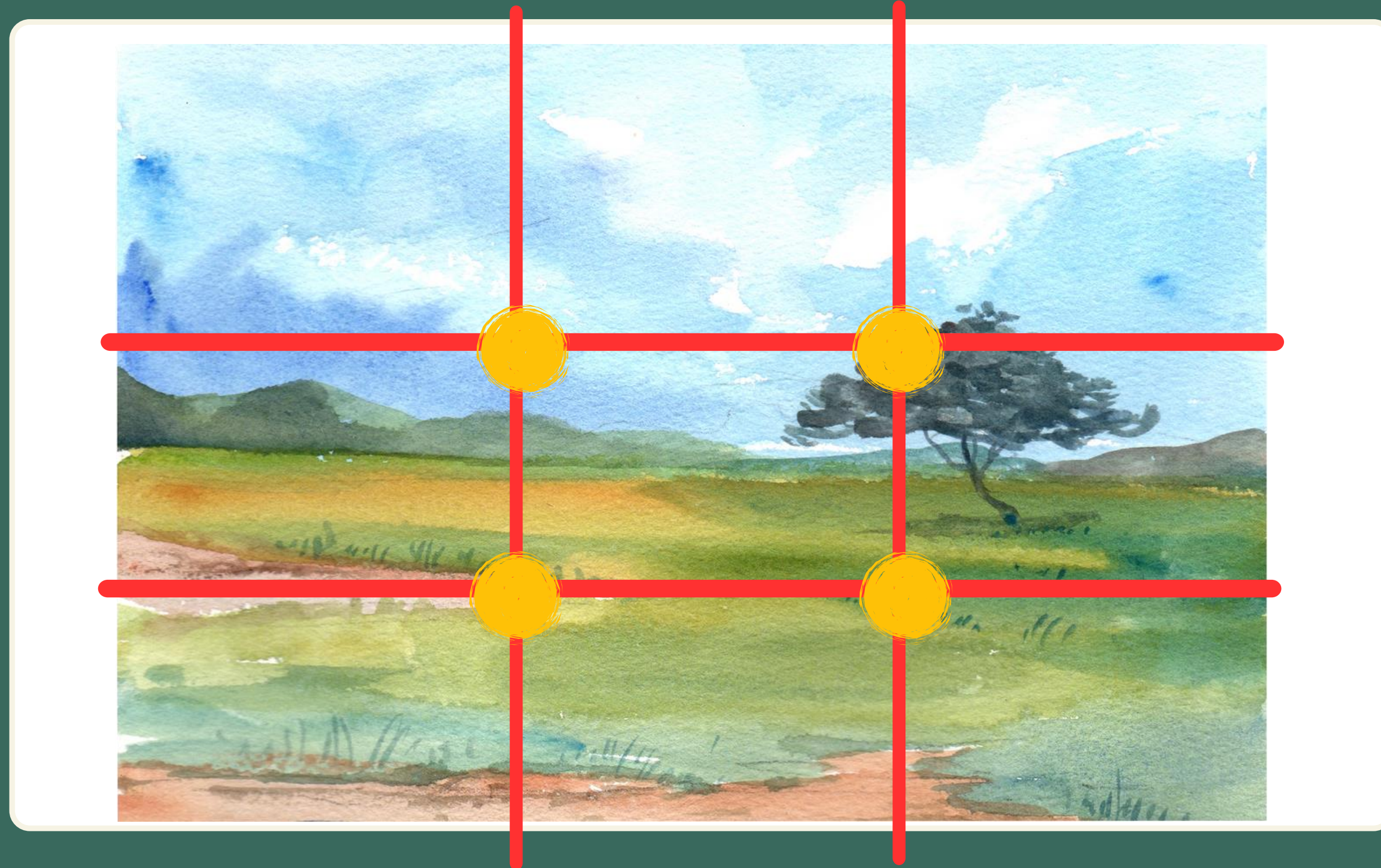
ทบทวนความรู้เดิม เพิ่มเติมความรู้ใหม่

ให้นักเรียนบอกตำแหน่งจุดเด่นของภาพต่อไปนี้

ทบทวนความรู้เดิม เพิ่มเติมความรู้ใหม่

ตำแหน่งของจุดเด่นในภาพมี ๔ จุด ดังนี้

คำถามชวนคิด

ในห้องเรียนของเรา มีการจัดองค์ประกอบ

อะไรบ้าง

ตัวอย่างคำตอบ

การจัดองค์ประกอบในห้องเรียน เช่น

- การจัดโต๊ะ เก้าอี้
- การจัดวางรองเท้าในชั้นวางรองเท้า
- การจัดวางของประดับตกแต่งห้องเรียน

วันนี้ฉันจะได้รู้อะไรบ้าง

- ๑ หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์
- ๒ วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ในสิ่งแวดล้อม
- ๓ วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ในงานทัศนศิลป์
- ๔ สร้างตำแหน่ง จุดเด่น ในงานทัศนศิลป์

กิจกรรมประกอบให้เป็นศิลปะ

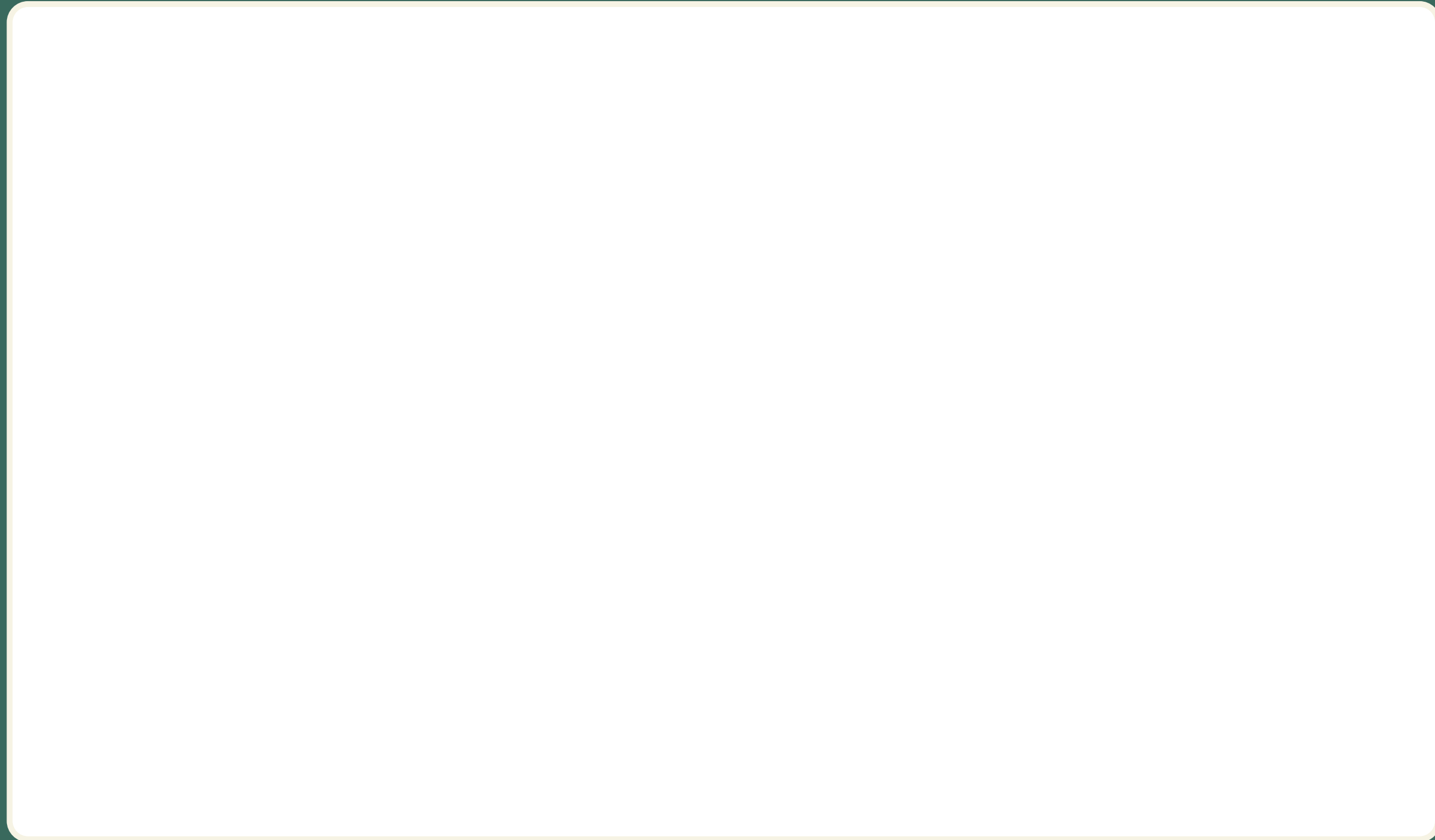
ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม ดังนี้

- ครูแจกกระดาษเทปกาว กลุ่มละ ๑ ม้วน
- แต่ละกลุ่มนำอุปกรณ์การเรียนขึ้นมาประกอบเป็นรูปอะไรก็ได้ โดยใช้เทปกาวยึดติด
- แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

นำเสนอผลงานกลุ่ม

ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงานเพื่อน

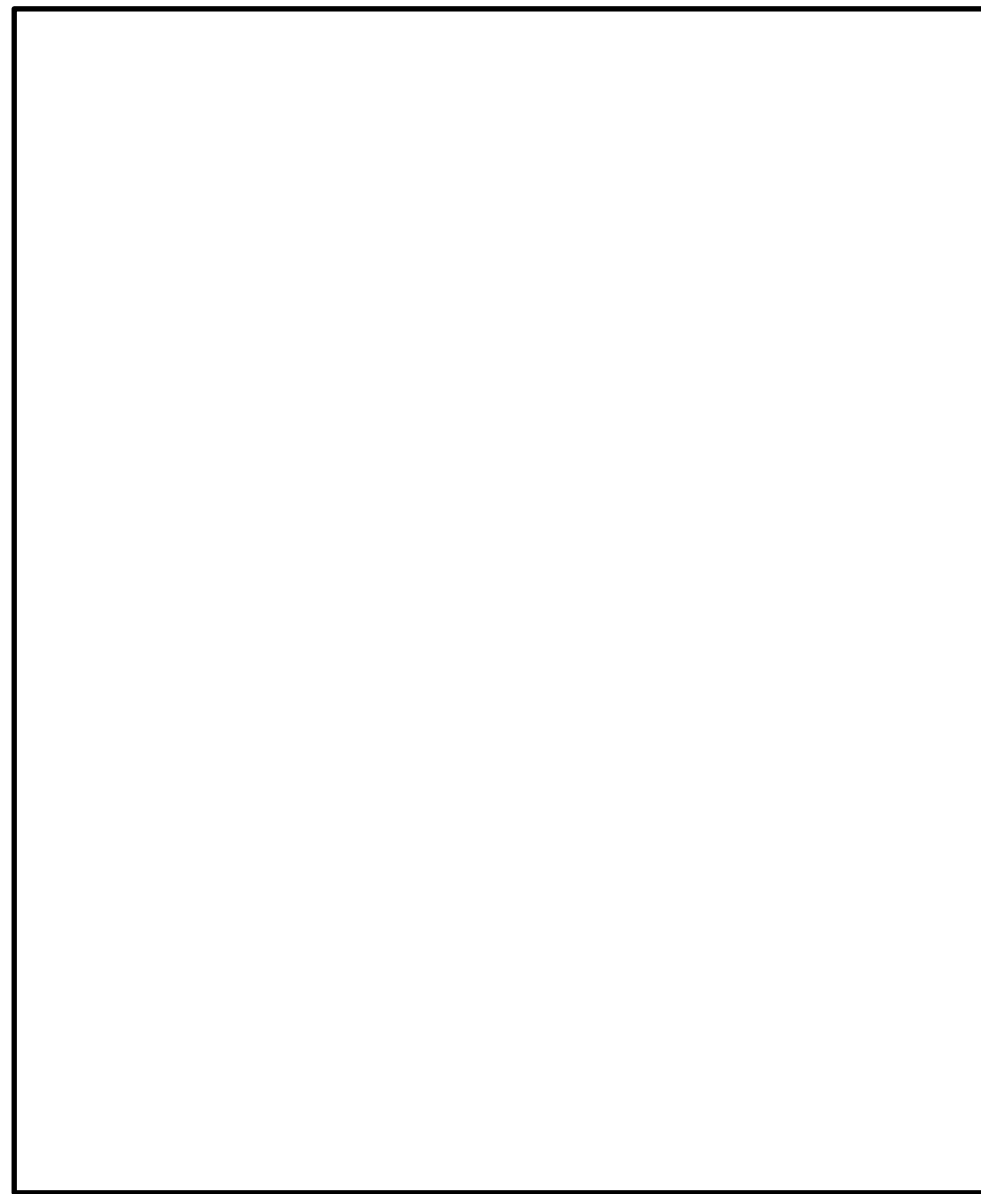
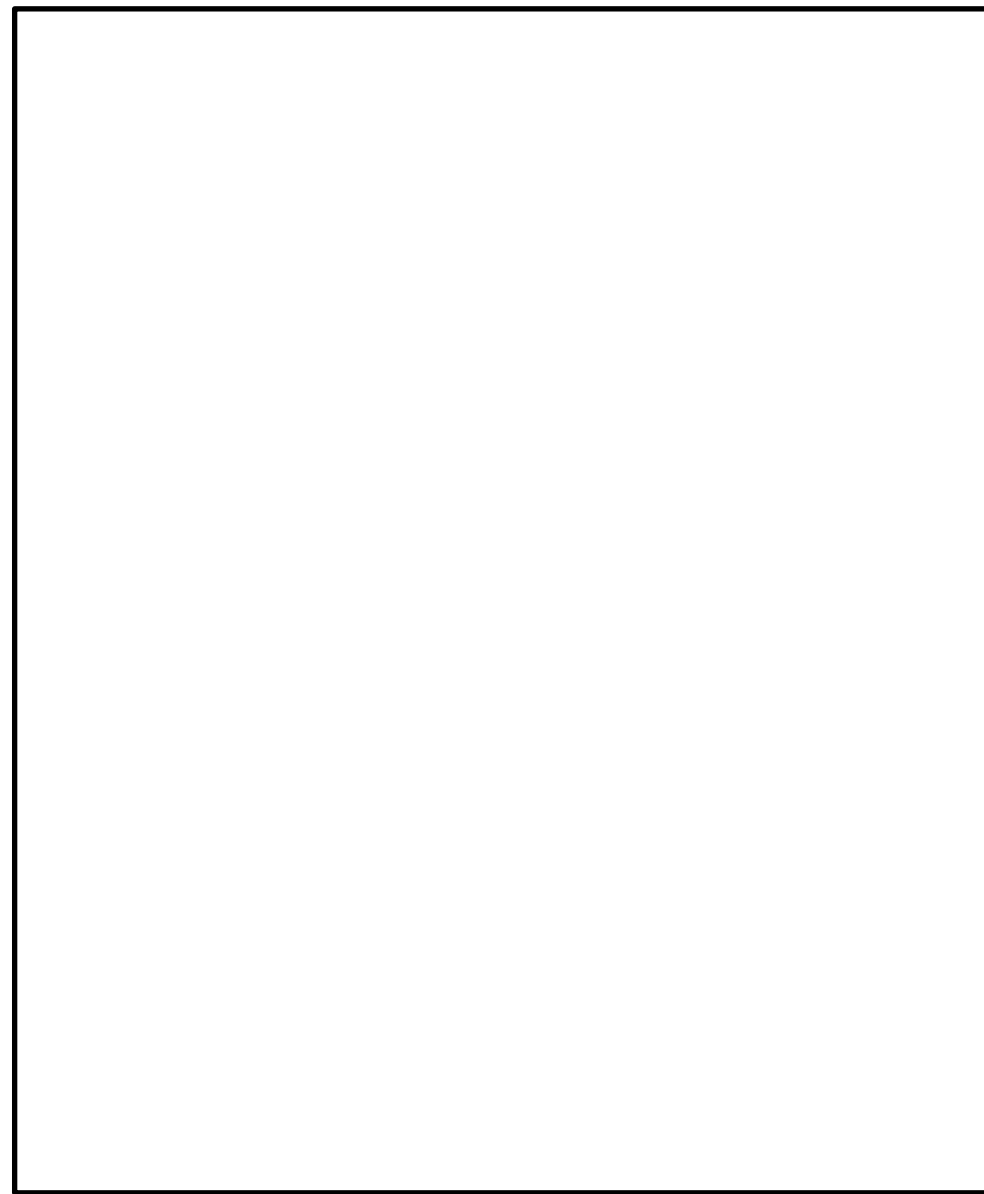
การแก้ไขปัญหา การจัดองค์ประกอบศิลป์

ทัศนธาตุ + ความพอดี + การสื่อสาร
=
องค์ประกอบภาพสมบูรณ์

มาวาดภาพกันเถอะ

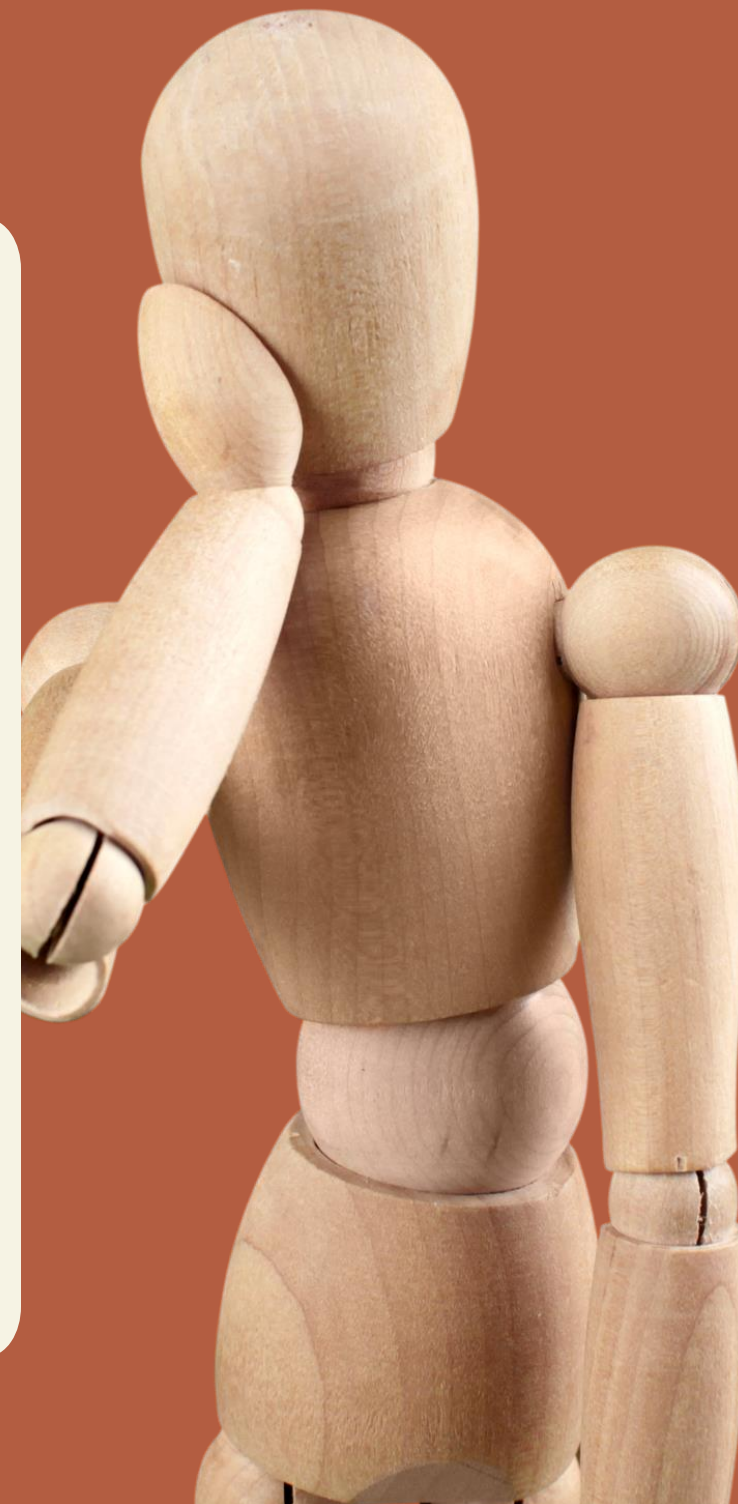
ให้นักเรียนเปรียบเทียบภาพวาด ๒ ภาพที่เพื่อนวาด

ทบทวน องค์ประกอบศิลป์

การจัดองค์ประกอบภาพ

การนำเอาทัศนธาตุ ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง
น้ำหนักอ่อนแก่ บริเวณว่าง สี และพื้นผิว มาจัดประกอบ
เข้าด้วยกันจนเกิดความพอดี เหมาะสม ทำให้งานทัศนศิลป์
ชิ้นนั้นมีคุณค่าอย่างสูงสุด

ทบทวน องค์ประกอบศิลป์

๑

เอกภาพ (UNITY)

๒

ดุลยภาพ (BALANCE)

๓

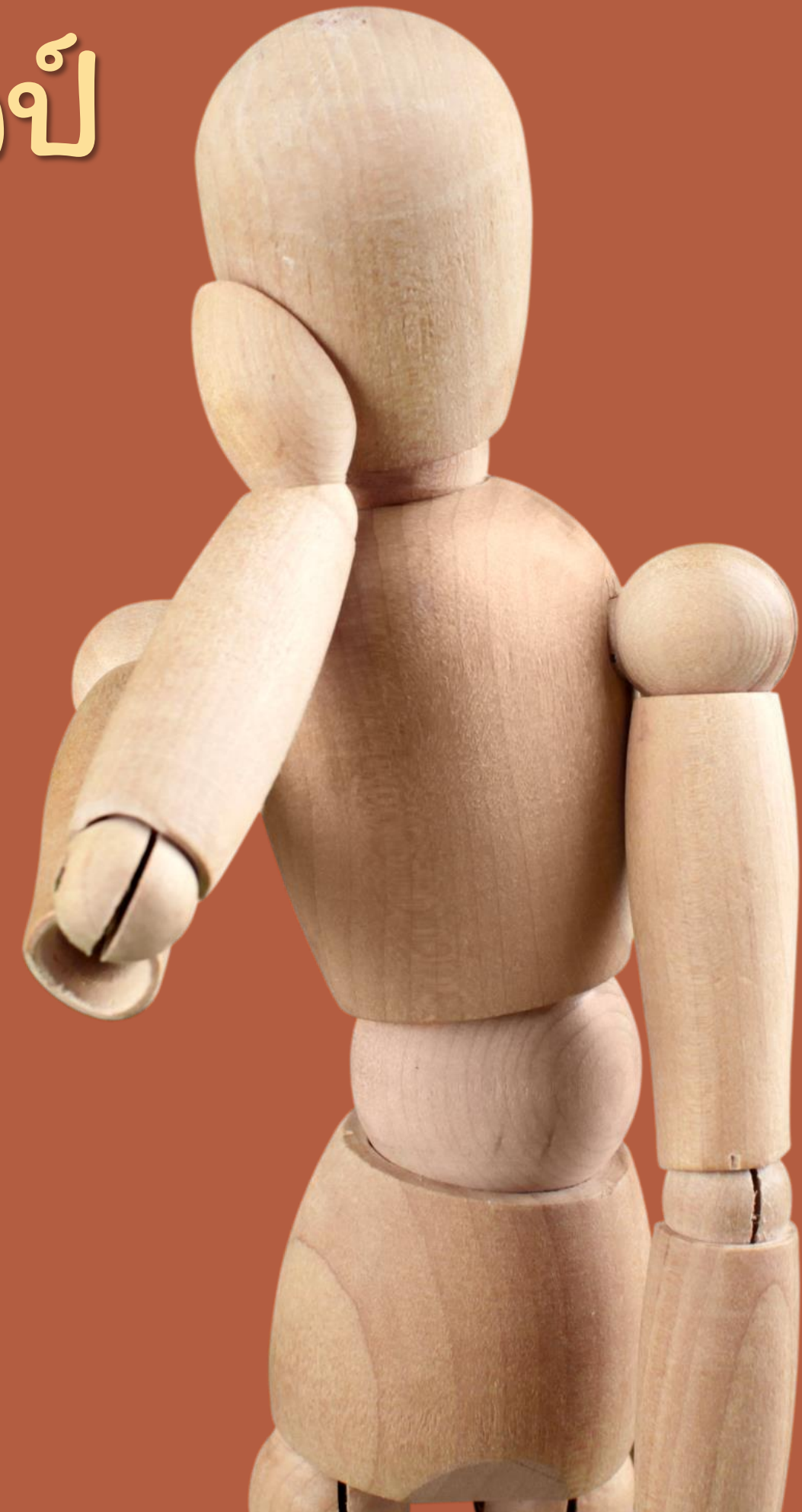
จุดเด่น (DOMINANCE)

๔

ความกลมกลืน (HARMONY)

๕

จังหวะ (RHYTHM)

การจัดจังหวะในงานทัศนศิลป์

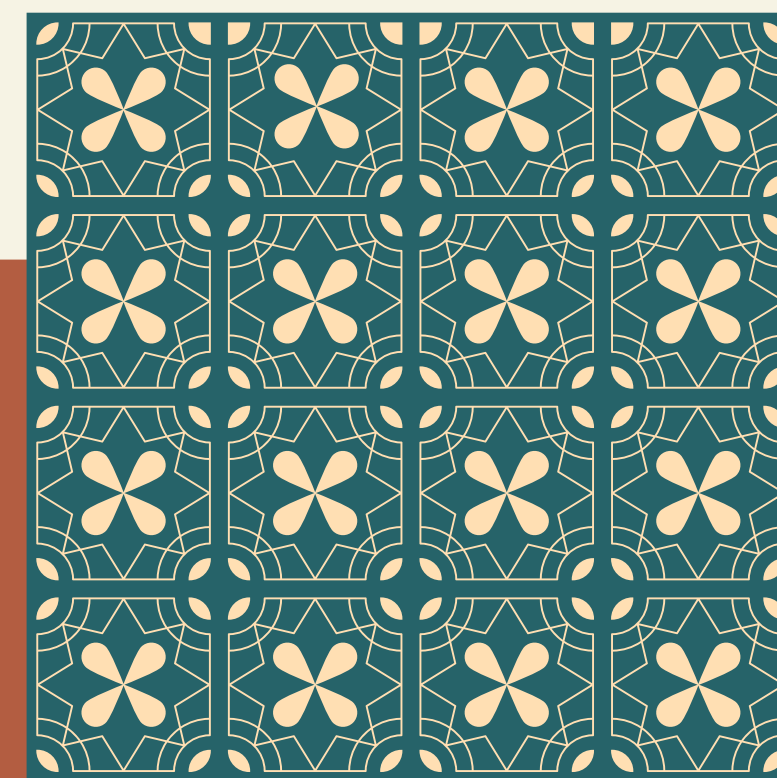
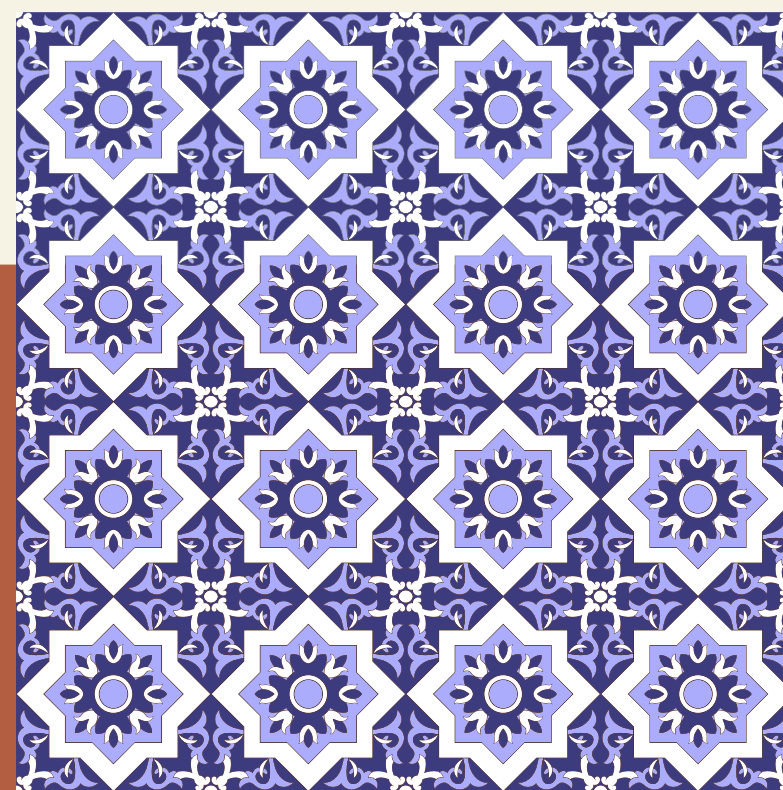
จังหวะ

จังหวะในงานทัศนศิลป์ หมายถึง ช่วงจังหวะความถี่และห่าง
ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องสม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอของทัศนธาตุ
ทำให้เกิดความเคลื่อนไหว ซึ่งสามารถสังเกตจังหวะได้จากสิ่งต่าง ๆ

๑. จังหวะแบบเหมือนกันหรือซ้ำกัน

๑.๑ จังหวะแบบเท่ากัน

เป็นการจัดภาพให้มีระยะเท่า ๆ กัน ซ้ำ ๆ กัน
และไปในทิศทางเดียวกัน

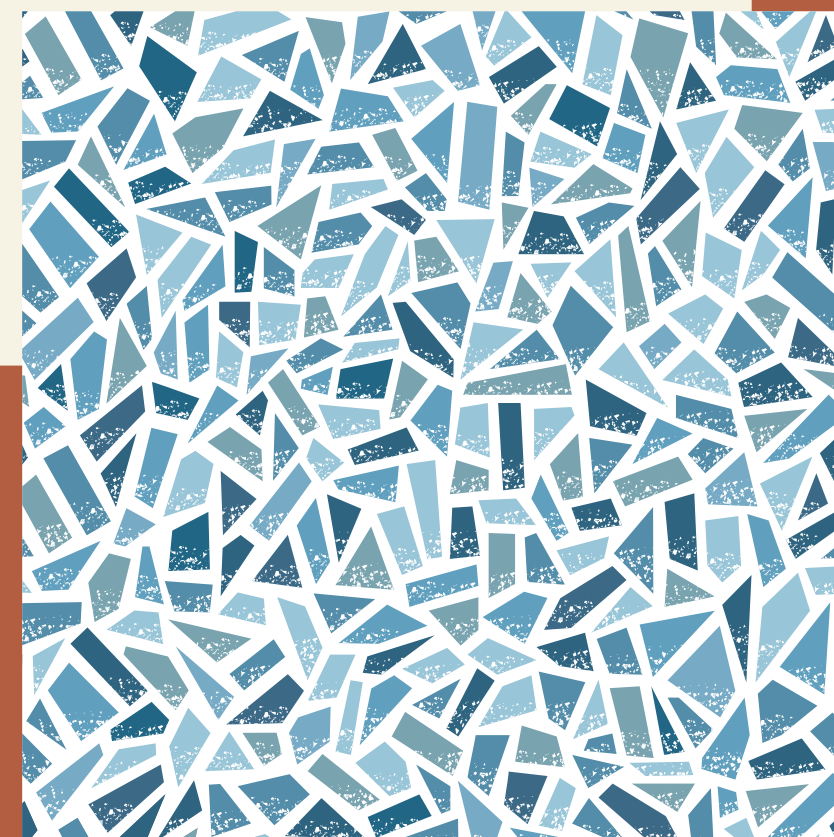

๑. จังหวะแบบเหมือนกันหรือซ้ำกัน

๑.๒ จังหวะแบบไม่เท่ากัน

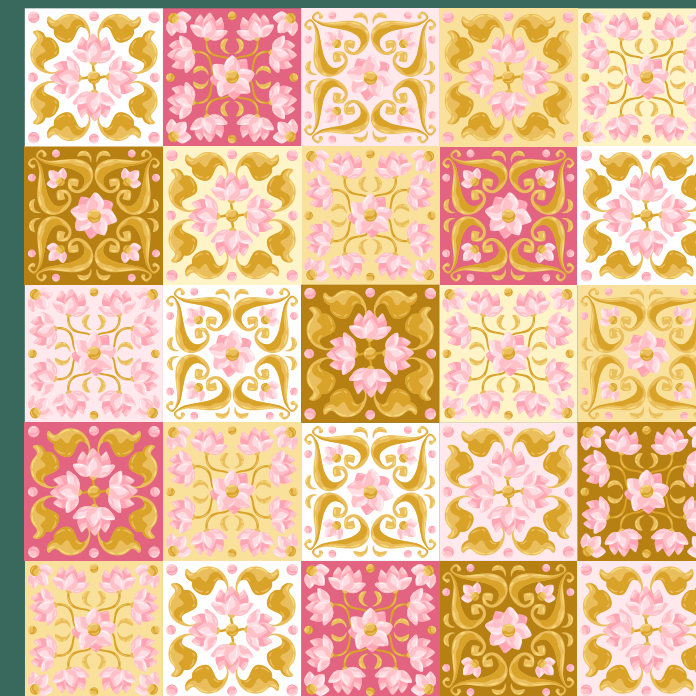
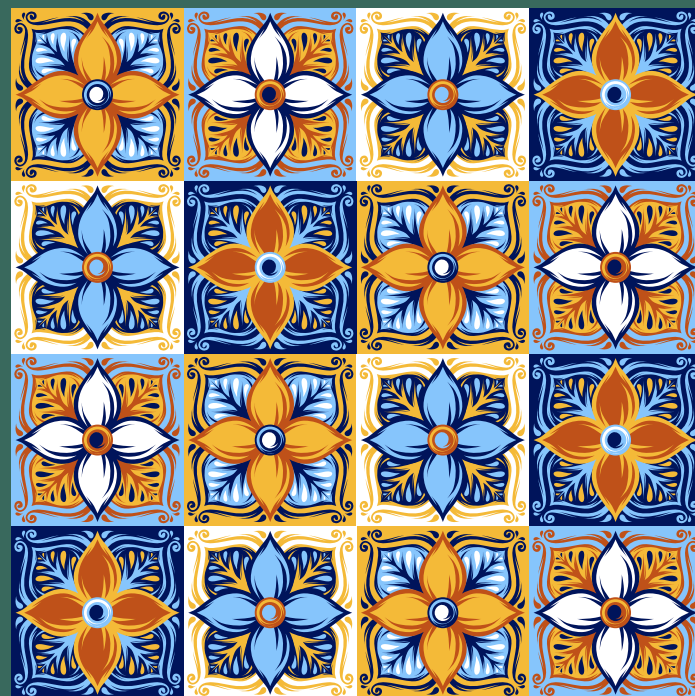
เป็นการจัดภาพสลับโดยให้มีเส้นรูปร่าง รูปทรง

ความหนาบางไม่เท่ากัน แต่มีความสัมพันธ์กัน

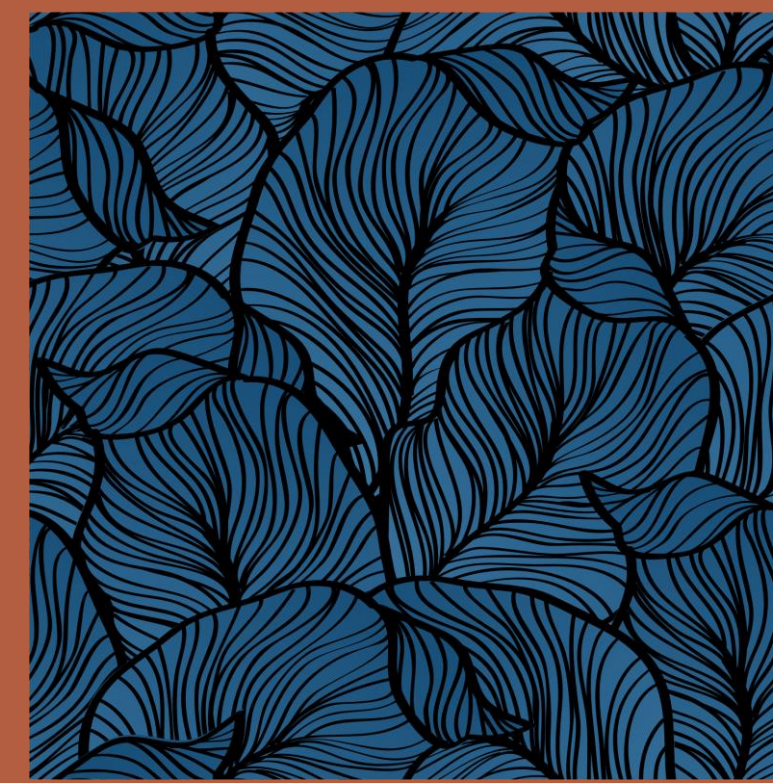
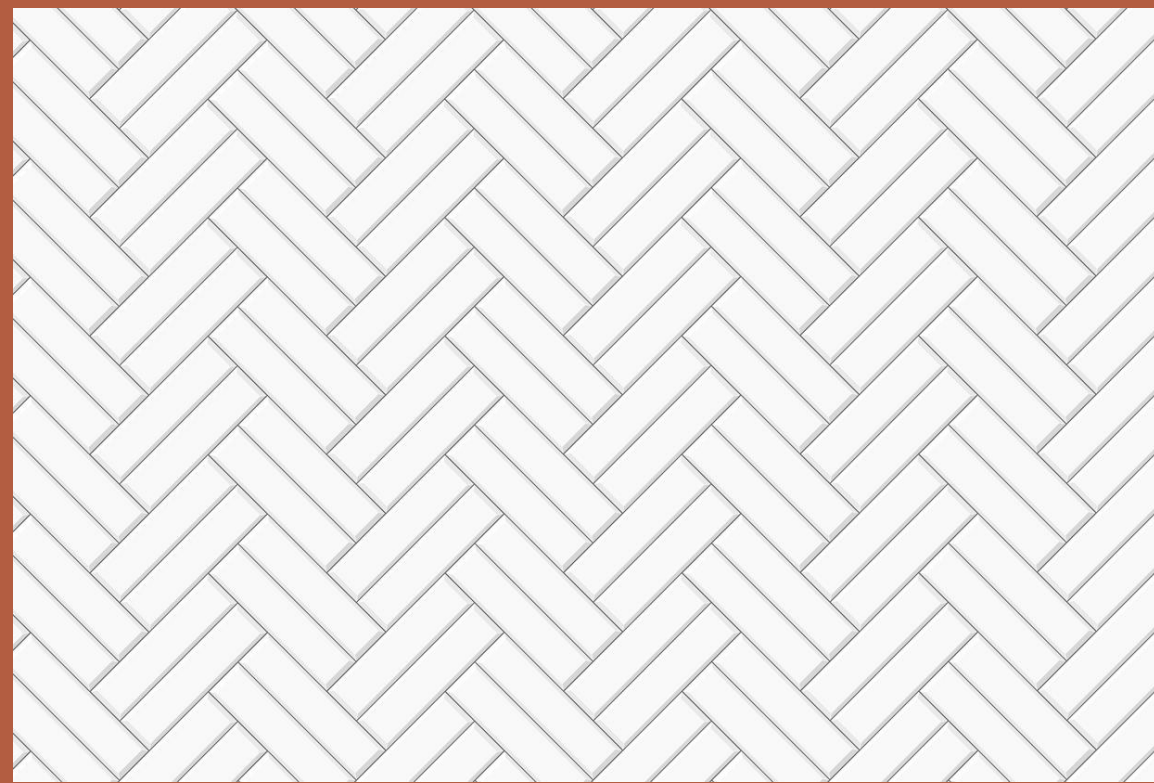
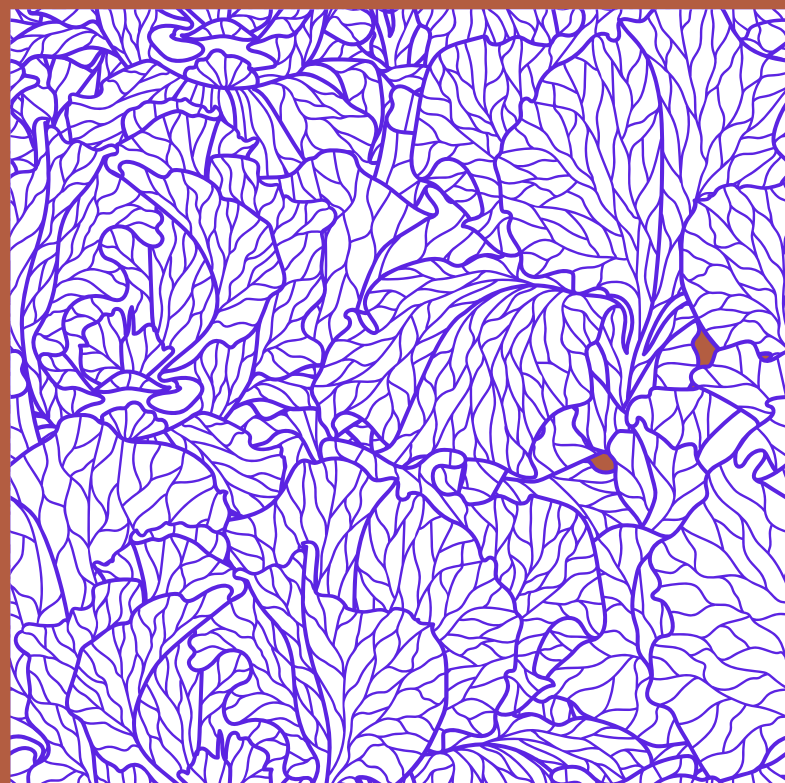
๒. จังหวะแบบสลับไปสลับมา

การจัดช่วงจังหวะของสิ่งของที่มีลักษณะต่างกันมาวางสลับกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความน่าสนใจเพิ่มขึ้น

๓. จังหวะแบบไหลลื่น

การจัดช่วงจังหวะให้ได้ความรู้สึกต่อเนื่อง
และเชื่อมโยงทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีการเคลื่อนไหว

๔. จังหวะแบบที่มีการลดหลั่น

การจัดช่วงจังหวะของวัตถุที่เรียงจากเล็กไปใหญ่ หรือใหญ่ไปเล็ก จากสีอ่อนไปแก่ หรือจากผิวเรียบไปผิวหยาบ ทำให้เกิดความรู้สึกในเรื่องระยะหรือปริมาณ

การจัดตำแหน่งในงานทัศนศิลป์

ตำแหน่งในงานทัศนศิลป์ หมายถึงที่อยู่หรือที่ตั้ง
ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีมองเห็น ซึ่งเป็นจุดสนใจหรือจุดเด่น
ของงานศิลปะ สามารถสังเกตได้โดยใช้กรอบภาพ
ซึ่งแบ่งออกเป็น ๙ ส่วนเท่า ๆ กัน

องค์ประกอบศิลป์

กฎ 3 ส่วน

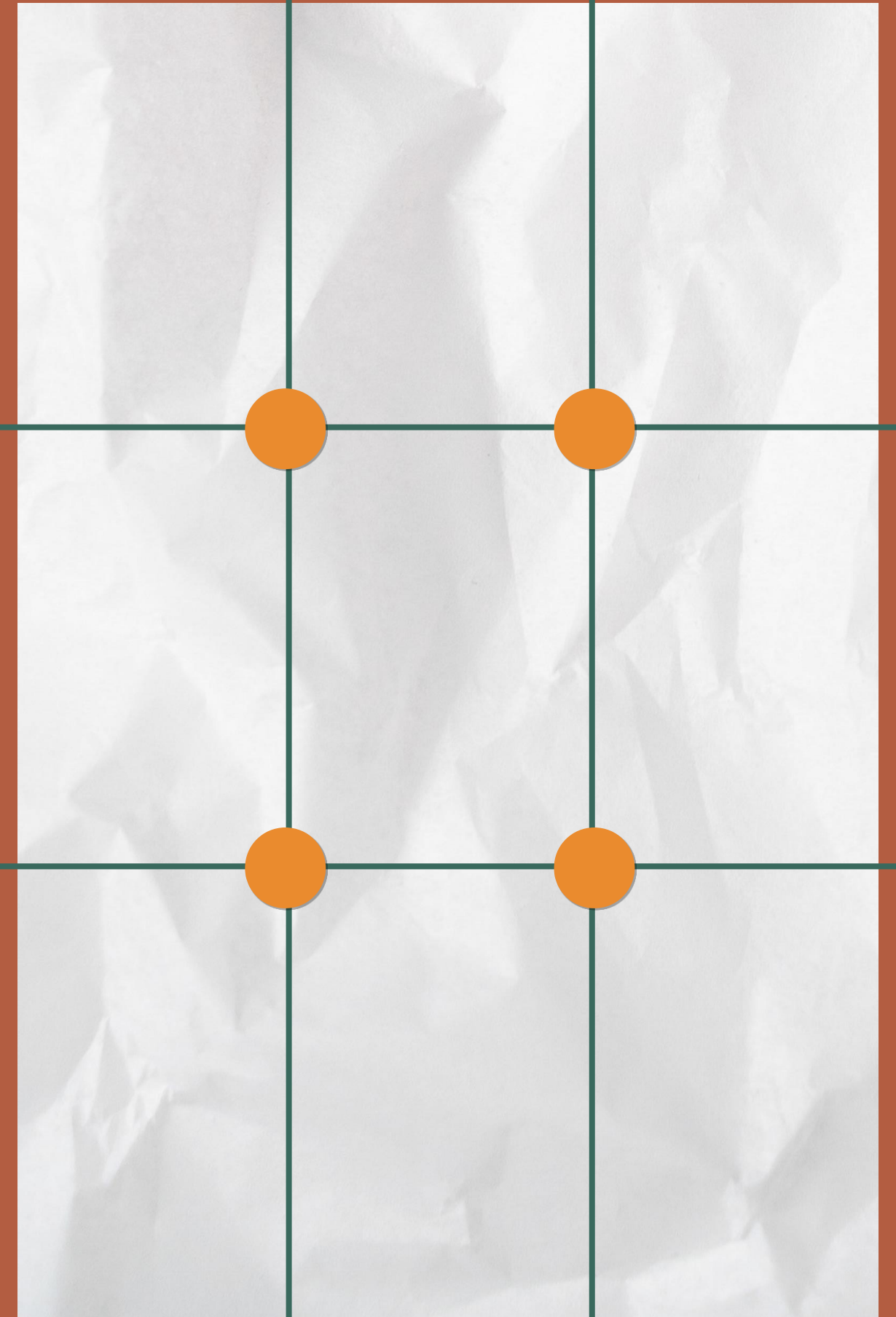
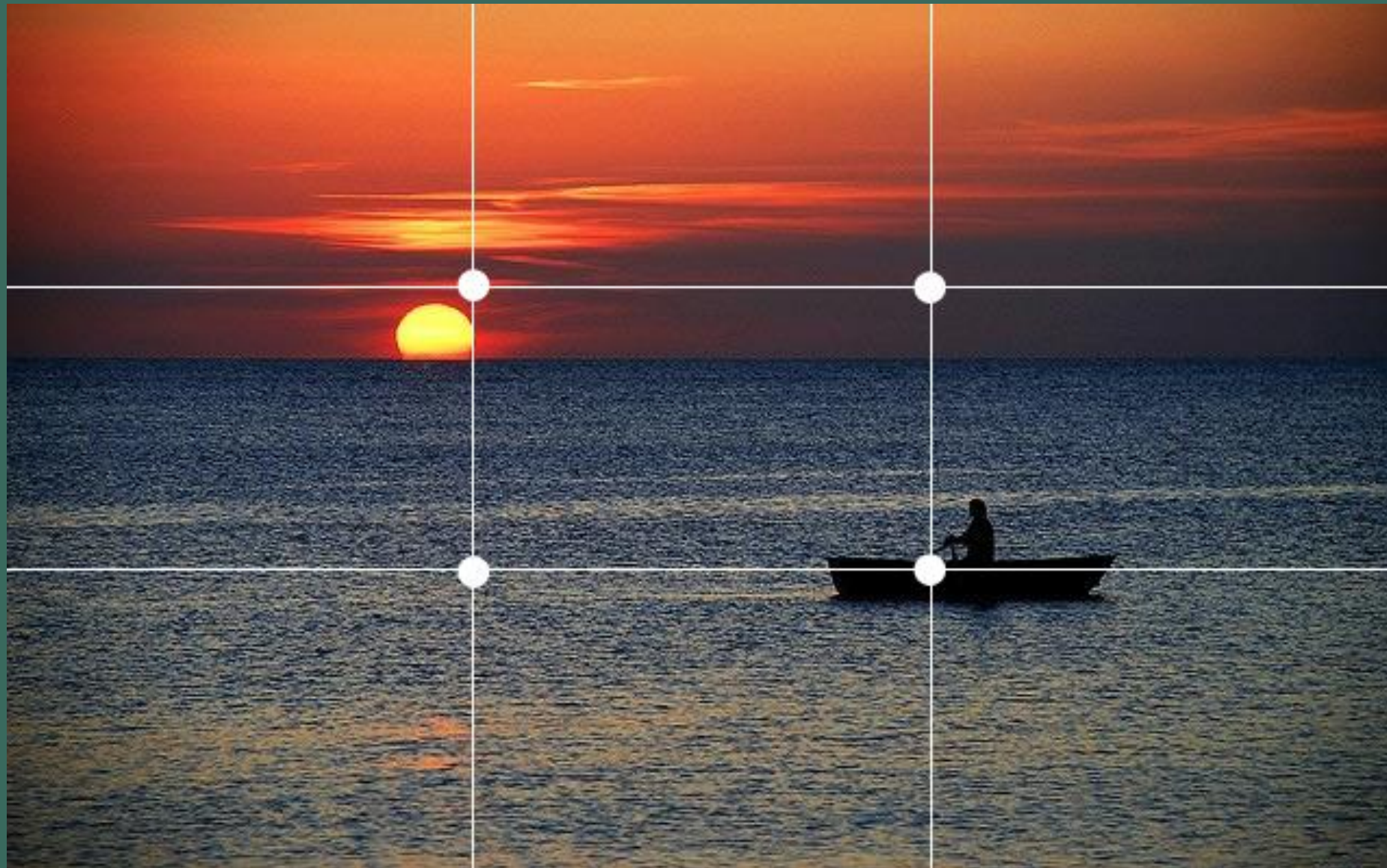
1

2

3

องค์ประกอบศิลป์

จุดตัด 9 ช่อง

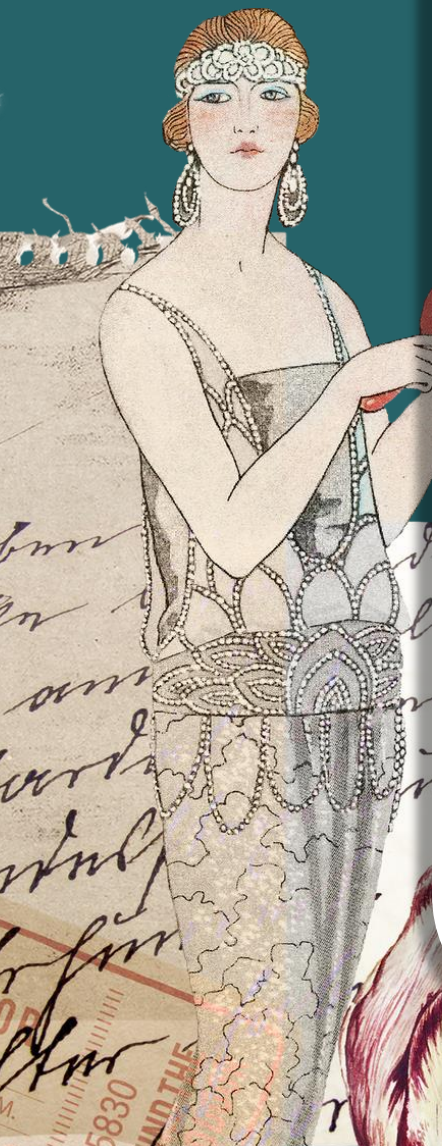
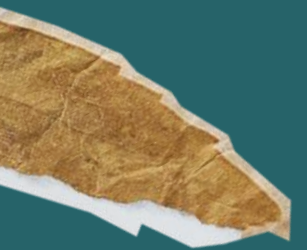
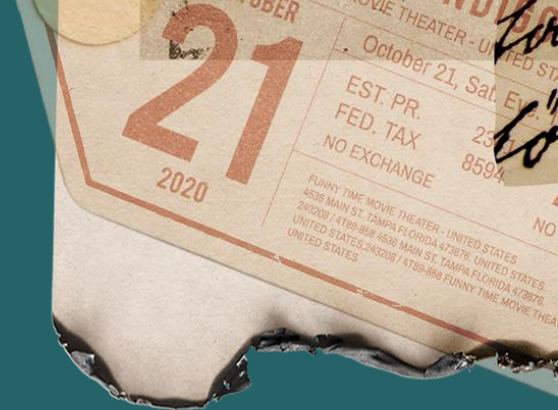
ใบงานที่ ๑ เรื่อง วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประติมากรรมสร้างศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบรอบตัวเรา
 รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

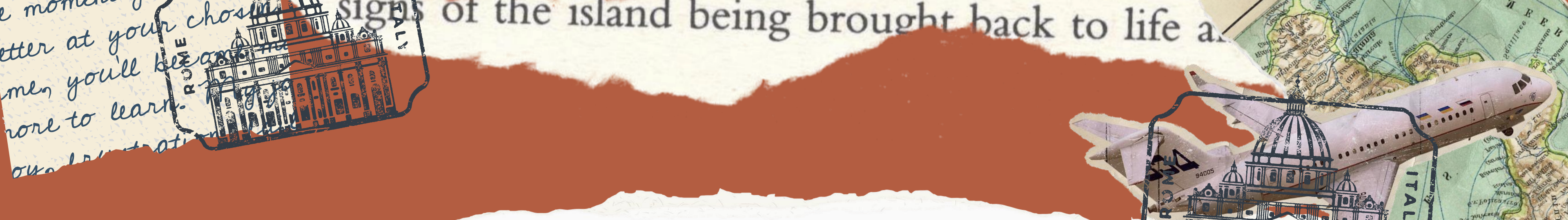
คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพตามแบบที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

การวางตำแหน่ง/การจัด จัดจังหวะ	ภาพที่กำหนดให้	รูปภาพ
การวางตำแหน่งภาพ ที่จุดตัด ๙ ช่อง		
การจัดจัดจังหวะแบบซ้ำกัน		
การจัดจัดจังหวะแบบสลับ ไปมา		
การจัดจัดจังหวะแบบไหลลื่น		
การจัดจัดจังหวะแบบลดหลั่น		

กิจกรรม สร้างสรรค์ใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑
เรื่อง วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

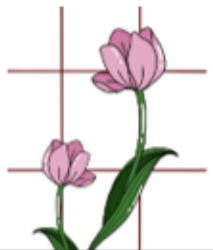
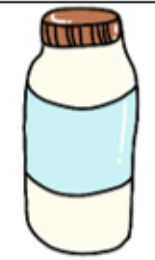

ชั้นปฏิบัติการ

๑. ครูปลายทางชี้แจงนักเรียนว่าให้เตรียมใบงานที่ ๑ เรื่องวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ พร้อมเขียนชื่อ ชั้น เลขที่ ให้เรียบร้อย
๒. ครูปลายทางคอยให้คำแนะนำ การแก้ไของค์ประกอบภาพ
๓. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานให้เสร็จตามกำหนด เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน บอกข้อควรปรับปรุง และวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบของภาพ

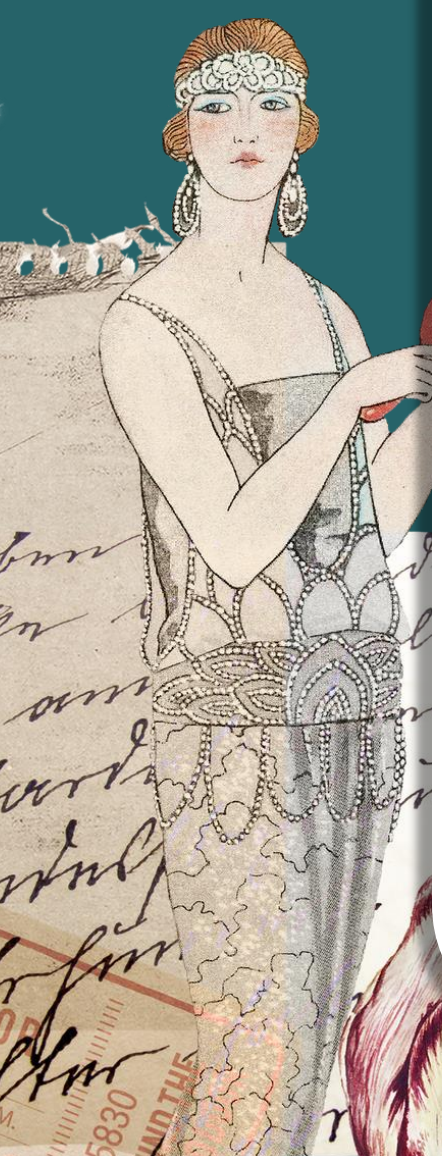

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประติมากรรมสร้างศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบรอบตัวเรา
 รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพตามแบบที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

การวางตำแหน่ง/การจัด จังหวะ	ภาพที่กำหนดให้	รูปภาพ
การวางตำแหน่งภาพ ที่จุดตัด ๙ ช่อง		
การจัดจังหวะแบบซ้ำกัน		
การจัดจังหวะแบบสลับ ไปมา		
การจัดจังหวะแบบไหลลื่น		
การจัดจังหวะแบบลดหลั่น		

เฉลยใบงาน

สรุปบทเรียน

การจัดวางตำแหน่งในงานทัศนศิลป์ เป็นส่วนสำคัญ

ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เพราะผลงานที่สมบูรณ์

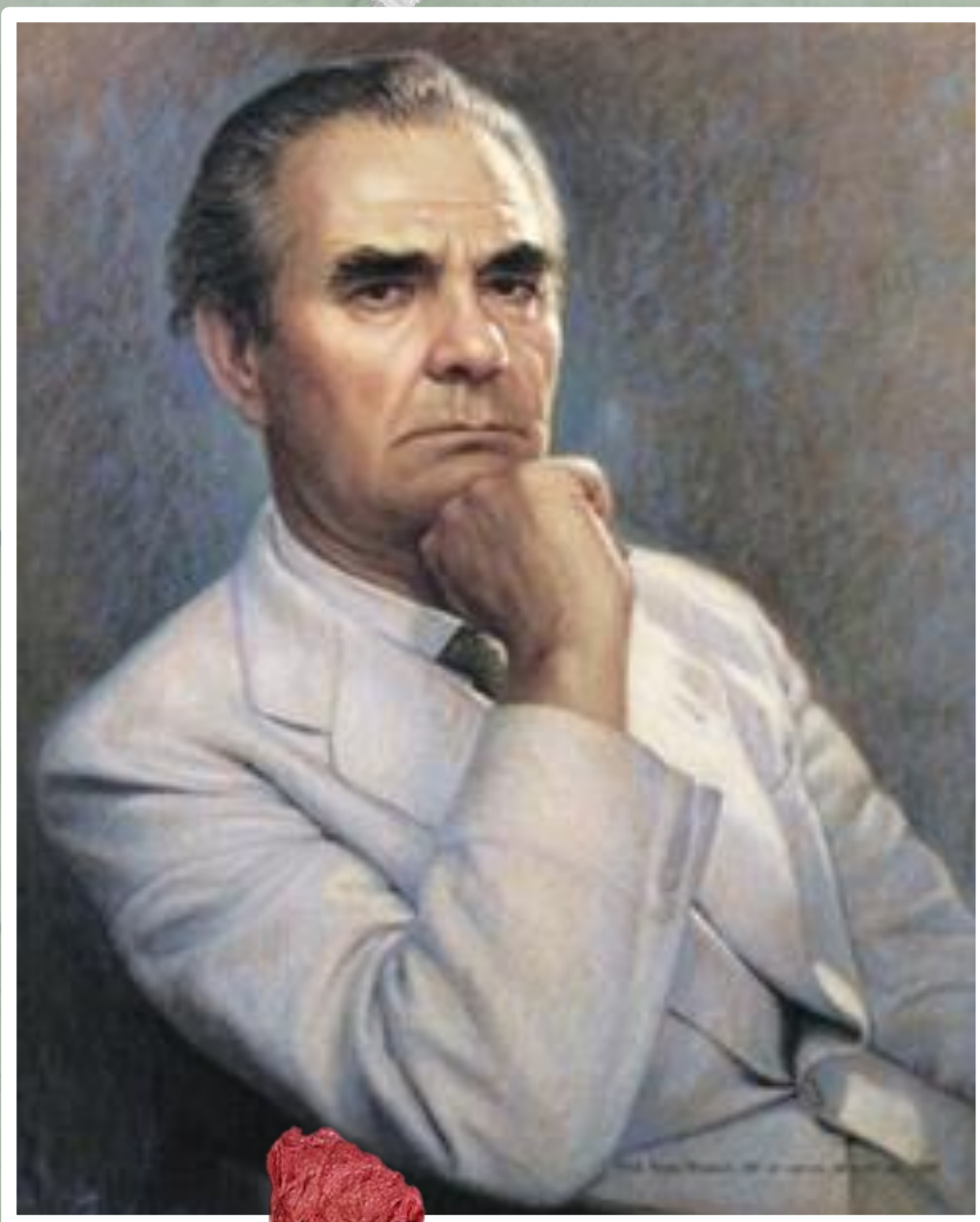
คือผลงานที่มีจุดเด่น หรือตำแหน่งที่เหมาะสม มีการจัดระยะ

จังหวะให้พอเหมาะกับขนาดของกระดาษ และผลงานต้องมีความ

ความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ

คติสอนใจจากศิลปิน

"พวกเธอต้องเรียนรู้ความเป็นมนุษย์ก่อน...
ถึงจะเรียนศิลปะ"

อ.ศิลป์ พีระศรี

(บิดาแห่งศิลปะไทยร่วมสมัย)

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยที่ ๗ ภูมิศิลป์แผ่นดินไทย

เรื่อง ทักษะศิลป์ ๔ ภาค

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ของดีบ้านฉัน

อุปกรณ์วาดเขียน และดินสอสี

